

Сарајево, 19.10.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 12.10.2020. - 16.10.2020.**

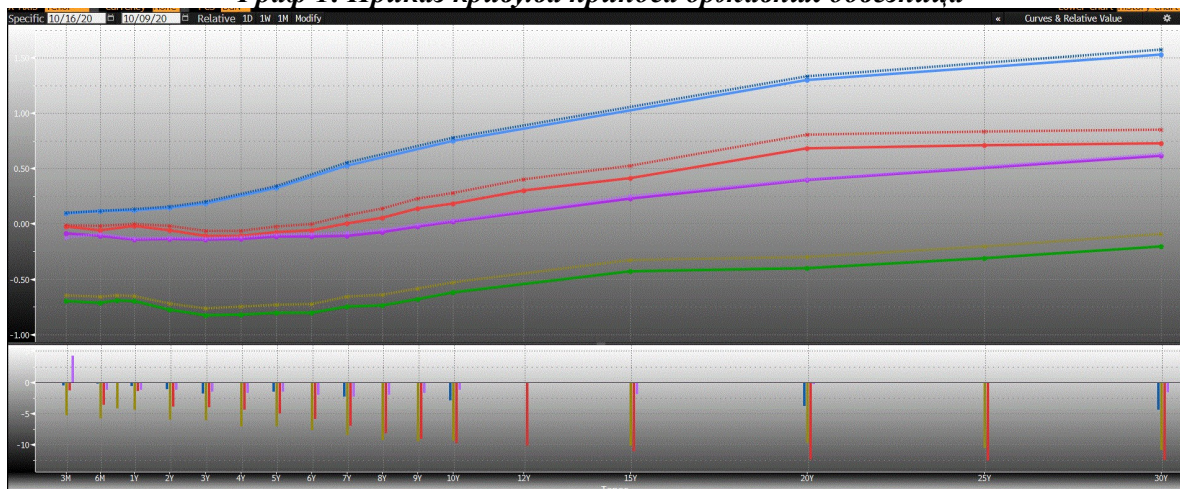
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	9.10.20	-	16.10.20		9.10.20	-	16.10.20		9.10.20	-	16.10.20		9.10.20	-	16.10.20	
2 године	-0,71	-	-0,75	↓	0,15	-	0,14	↓	-0,02	-	-0,06	↓	-0,12	-	-0,13	↓
5 година	-0,73	-	-0,80	↓	0,34	-	0,32	↓	-0,03	-	-0,08	↓	-0,09	-	-0,11	↓
10 година	-0,53	-	-0,62	↓	0,77	-	0,75	↓	0,28	-	0,18	↓	0,04	-	0,02	↓

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	9.10.20	-	16.10.20
3 мјесеца	-0,618	-	-0,677 ↓
6 мјесеца	-0,658	-	-0,716 ↓
1 година	-0,634	-	-0,674 ↓

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 16.10.2020. године (пуне линије) и 09.10.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Током протекле седмице приноси на државне обвезнице еврозоне су забиљежили пад цијелом дужином криве приноса под утицајем ширења пандемије и њеног утицаја на ионако крхак економски опоравак.

ЕУ би у другој половини текућег мјесеца требало да почне да емитује тзв. друштвене обвезнице (енг. Social bonds) како би финансирао 100 милијарди EUR вриједан план за подршку запослености. Такође, најављено је да ће емисија обвезница за финансирање 750 милијарди EUR вриједног фонда, који је уведен због пандемије, започети до краја другог квартала 2021. године те да ће просјечно доспијеће ових обвезница износити 15 година.

Deutsche Bundesbank је у извјештају о финансијској стабилности објавила да се њемачки финансијски сектор треба спремити за „повећане напоре“, као резултат растуће задужености, јер ефекти праве економске кризе још увијек нису у потпуности дошли до финансијског система. Bundesbank очекује да би несолвеност могла забиљежити раст за више од 35% у првом кварталу

сљедеће године, уз напомену да су ове прогнозе веома неизвјесне због озбиљности шока изазваног пандемијом, који је по природи без преседана.

Предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да је фискална стабилност у еврозони под ризиком због појачаног таласа јавног дуга, али да банкарски сектор има довољно капитала за апсорбовање губитака те наставља с кредитирањем. Lagarde је истакла да економија еврозоне наставља да буде подражана веома прилагодљивом монетарном политиком заједно с фискалним политикама док се постепено очекује опоравак на глобалном нивоу.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд EUR) – Холандија	АВГ	-	3,8	6,1
2.	Стопа незапослености – Шпанија	СЕП	-	7,6%	7,5%
3.	Инфлација (Г/Г) – Њемачка F	СЕП	-0,2%	-0,2%	-0,2%
4.	ZEW индекс повјерења – Њемачка	ОКТ	72,0	56,1	77,4
5.	ZEW индекс повјерења – еврозона	ОКТ	-	52,3	73,9
6.	Инфлација (Г/Г) – Финска	СЕП	-	0,2%	0,2%
7.	Инфлација (Г/Г) – Шпанија F	СЕП	-0,4%	-0,4%	-0,4%
8.	Индустријска производња (Г/Г)- еврозона	АВГ	-7,0%	-7,2%	-7,7%
9.	Стопа незапослености – Холандија	СЕП	4,8%	4,4%	4,6%
10.	Инфлација (Г/Г) F – Француска	СЕП	0,1%	0,0%	0,1%
11.	Инфација (Г/Г) F – Италија	СЕП	-0,9%	-1,0%	-0,9%
12.	Инфлација (Г/Г) F – еврозона	СЕП	-0,3%	-0,3%	-0,3%

САД

Преговори о фискалној подршци у САД још увијек нису окончани те још увијек није извјесно на који ће се начин ово питање ријешити. Предсједавајућа Представничког дома САД Pelosi је одредила уторак као крајњи рок за даљи напредак у преговорима с Бијелом кућом о питању пакета фискалне подршке и фаворизује план у вриједности 2,2 билиона USD. С друге стране, Trump је поново понудио план подршке који би био већи од 1,8 билиона USD.

Подаци с тржишта рада објављени током протекле седмице нису били охрабрујући. Захтјеви незапослених за помоћ су неочекивано повећани у односу на прошлу седмицу те су се нашли на највећем нивоу од августа, док су се запослени, такође, значајно усмјерили ка дугорочној помоћи за незапосленост. Овакви подаци су протумачени као могућност да су грађани исцрпљени од кориштења државне помоћи те су се фокусирали на Хитни програм компензација за незапослене (Pandemic Emergency Unemployment Compensation) који обезбјеђује до 13 додатних седмица помоћ за незапосленост. Број лица који су корисници овог програма је у седмици која је завршила 26. септембра повећан за 818.054 лица на укупних 2,78 милиона.

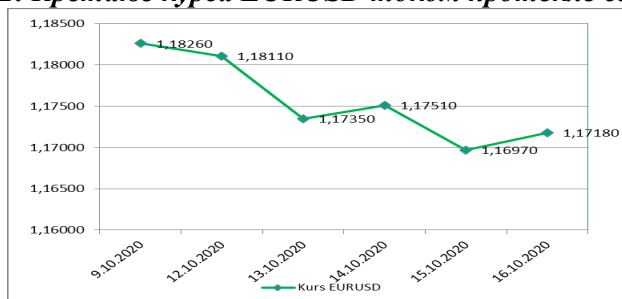
Поједини званичници Феда су истакли да је одлука да одржава каматну стопу близу нуле годинама, за сада одговарајућа, иако би могло бити потребно више активности како се опоравак буде одвијао.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	NFIB повјерење малог бизниса СЕП	100,9	104,0	100,2
2.	Индекс цијена на мало (Г/Г) СЕП	1,4%	1,4%	1,3%
3.	МБА број апликација за хипотекарне кредите 9. октобар	-	-0,7%	4,6%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 10. октобар	825.000	898.000	845.000
5.	Континуирани захтјеви незаослених за помоћ 3. октобар	10.550.000	10.018.000	11.183.000
6.	Малопродаја (М/М) СЕП	0,8%	1,9%	0,6%
7.	Индустријска производња (М/М) СЕП	0,5%	-0,6%	0,4%
8.	Повјерење потрошача Ун. Мичигена Р ОКТ	80,5	81,2	80,4

USD је апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,18260 на ниво од 1,17180.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица у Великој Британији је и даље била у знаку преговора о Брегзиту и могућности постизања трговинског споразума. Премијер Johnson је изјавио да је сада вријеме да се земља припрема за Брегзит без трговинског споразума, с обзиром на то да је ЕУ одбила да озбиљно преговара те да, уколико Брисел не промијени курс, споразум неће бити постигнут. Johnson је истакао да економија треба бити спремна 1. јануара 2021. године за споразум који је сличан споразуму који постоји с Аустралијом, а који је заснован на једноставним принципима глобалне слободне трговине. Након ових изјава појавиле су шпекулације да су поједини званичници Велике Британије спремни да повуку контраверзни Закон о унутрашњој трговини којим се крши Брегзит легислатива с циљем да се оживе преговори с ЕУ.

Из OECD-а је саопштено да Велика Британија треба да учини више на активностима подршке незапосленима да пронађу посао, као и на превазилажењу огромних губитака у јавним финансијама које могу да сачекају, док опоравак након пандемије не буде значајно у току. Исти извор наводи да се шеста највећа економија налази у „критичном моменту“ с обзиром на то да криза пријети да погорша продуктивност и проблеме неједнакости док Брегзит, такође, може да зада велики ударац економији, наводи се у извјештају.

Из ВоЕ је саопштено да ВоЕ још увијек није спремна да имплементира негативне каматне стопе. Истакнуто је да је то оперативно питање и креатори политика се тренутно не баве тиме да ли ове стопе треба увести или не.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ СЕП	-	28.100	39.500
2.	Просјечне седмичне зараде, квартално АВГ	-0,6%	0,0%	-1,0%
3.	ILO стопа незапослености, квартално АВГ	4,3%	4,5%	4,1%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,90678 на ниво од 0,90747, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3036 на ниво од 1,2915.

ЈАПАН

Гувернер BoJ Kuroda је још једном изразио спремност да се подузму додатне монетарне акције те изјавио да ова централна банка није остала без алатки за ублажавање утицаја пандемије на економију. Он је додао да је економија „дотакла дно“ у периоду између априла и јуна те да је свеукупна слика „знатно боља“ него прије неколико мјесеци, с прилично снажним извозом, производњом и капиталном потрошњом. Ипак, потрошња, а посебно она у услужном сектору, је према Kurodi прилично слаба те ће вјероватно таква остати одређено вријеме, осим ако се не произведе ефективна вакцина за сузбијање пандемије.

Према наводима часописа Nikkei, премијер Suga би могао наложити Влади да састави додатне мјере економских стимуланса већ у новембру, а овакав корак представља сигнал спремности Владе

да пружи већу подршку за ублажавање значајнијих поремећаја економије, која је узрокована пандемијом. У фокусу ових мјера би могла да буде подршка сектору туризма и угоститељства (ресторана).

Reuters је објавио да је Влада Јапана спремна да искористи хитне резерве за превазилажење пандемије како би ојачала прерађивачки сектор и субвенционирала запосленост. Позивајући се на исти неименовани извор наведено је да ће око 90 милијарди JPY бити алоцирано у додатну потрошњу кроз програм субвенција вриједан 220 милијарди JPY како би се производња вратила у Јапан из иностранства. Идеја је да кроз овај програм Влада субвенционише произвођаче да производњу врате у Јапан те да се редуцира ризик производње робе попут електронских дијелова или медицинске опреме само у одређеном броју земаља.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) Р	СЕП	-	-15%	-23,2%
2.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г)	СЕП	9,0%	9,0%	8,6%
3.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г)	СЕП	7,4%	7,4%	7,1%
4.	Индустријска производња (Г/Г) F	АВГ	-	-13,8%	-13,3%
5.	Искориштеност капацитета	АВГ	-	2,9%	9,6%
6.	Услужни сектор (М/М)	АВГ	1,5%	0,8%	0,1%

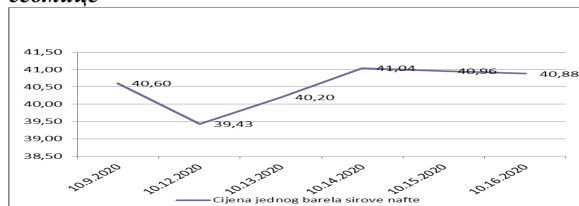
JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 124,93 на ниво од 123,48. JPY је апрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 105,62 на ниво од 105,40.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,60 USD (34,33 EUR). Почетком седмице цијена нафте је смањена испод 40 USD по барелу под утицајем вијести о поновном покретању производње у Мексичком заливу након смиривања урагана, док је Либија покренула производњу у својим највећим нафтним пољима. Output нафте је удуплан на скоро 600.000 барела дневно током десетодневног периода. Поједини аналитичари сада упозоравају да је ово отежавајућа околност за ОПЕС. Међутим, већ наредног дана под утицајем објављених позитивних економских података за Кину, цијена нафте почиње да биљежи раст. ОПЕС је, неколико дана прије него министри треба да процијене утицај ограничења понуде на свјетско тржиште нафте, смањено процијењени обим производње нафте који ће бити потребно понудити на тржишту у наредним годинама. Смањење понуде резултат је чињенице да су конкуренти из САД превладали утицај ниских цијена, док наставак пандемије и даље утиче на глобалну тражњу. Коалиција предвођена Саудијском Арабијом и Русијом планира да почетком наредне године повећа понуду нафте и обнови још неке залихе, али постоји растућа забринутост око тога да ли би тржиште могло апсорбовати додатне количине овог енергента. ОПЕС је у извјештају за овај мјесец смањено процјену понуде за овај квартал за 900.000 барела дневно на 27,46 милиона барела на дневном нивоу у односу на прошлогјесечни извјештај. У септембру је редукција понуде чак била и већа.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,88 USD (34,89 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 0,69%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.930,40 USD (1.632,34 EUR). Почетком седмице цијена злата је биљежила пад под утицајем очекивања инвеститора да ће доћи до апрецијације долара, али и због неизвјесности око фискалне подршке у САД. Слабљење долара у комбинацији с неизвјесностима око фискалне подршке у САД је утицало на то да се до средине седмице цијена злата смањи на ниво испод 1.900 USD по унци. Након овог пада цијене, иста се консолидовала на нивоу од око 1.900 USD по унци гдје се одржала до краја седмице. Цијена злата ће у наредном периоду у великој мјери зависити од фискалних преговора у САД, као и кретања долара. Предсједавајућа Представничког дома САД Pelosi је одредила уторак као крајњи рок за даљи напредак у преговорима с Бијелом кућом о питању пакета фискалне подршке, прије предсједничких избора који се одржавају 3. новембра, док је предсједник Трамп поново понудио план који би био већи од 1,8 билиона USD, колико је његов тим покушавао да понуди Pelosi. Pelosi фаворизује план у вриједности 2,2 билиона USD. Поједине техничке анализе показују да је линија подршке за цијену злата 1.880 USD по унци, док је линија отпора одређена на 1.913 USD по унци. Очекује се да ће цијена овог племенитог метала у наредних седам дана кретати унутар овако одређеног интервала. Уколико се деси да Pelosi и Mnuchin не постигну договор те створе још један „зид“ у преговорима, аналитичари очекују још један оштар пад цијене злата.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.899,29 USD (1.620,83 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 1,61%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

